

Samverkansplan 2019
Version 1.0, 2019-04-16

Samverkansplan mellan DIGG och eSam

MYNDIGHETEN FÖR
DIGITAL FÖRVALTNING
Agency for Digital Government

Innehåll

Samverkansplan DIGG-eSam 2019	3
1.1 DIGGs uppgifter och verksamhet	3
1.1.1 Prioriterat inom DIGG under uppstarten	4
1.2 eSams uppgifter och verksamhet	4
1.2.1 Anpassning till DIGG	5
1.2.2 Prioriterat inom eSam under första halvåret 2019	5
1.3 Former för samarbete mellan DIGG och eSam.....	6
1.3.1 DIGG erbjuds adjungerad roll i eSams forum.....	6
1.3.2 DIGG bjuder in eSam.....	6
1.3.3 Kontinuerliga avstämningar mellan DIGG och eSam	6
1.3.4 Kommunikation.....	7
1.4 Beskrivning av områden som har gemensamma beröringspunkter	7
1.4.1 Livshändelsedrivet och kundnära arbete.....	7
1.4.2 Svenskt ramverk för digital samverkan.....	8
1.4.3 Analys och uppföljning av digitalisering för utvecklingen framåt.....	9
1.4.4 Förvaltningsgemensam infrastruktur	10
1.4.5 Informationsförsörjning, grunddata, informationsutbyte och öppna data	10
1.4.6 Juridisk vägledning för införande av e-legitimering och e-underskrifter	11
1.4.7 Övriga juridiska vägledningar.....	12
1.4.8 EU	12

Samverkansplan DIGG-eSam 2019

Digitaliseringen av den offentliga sektorn är beroende av initiativ från många olika aktörer. I och med bildandet av DIGG - Myndigheten för digital förvaltning – som en ny aktör finns det ett behov att tydliggöra hur samverkan och samarbete kan ske mellan myndigheten och eSamverkansprogrammet (eSam) för att säkra bra gränssytor och samarbetsformer.

eSam bedriver idag en omfattande verksamhet som har stor betydelse för digitaliseringen av offentlig sektor. DIGG ska samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen av offentlig förvaltning. eSams verksamhet har tydliga beröringspunkter med DIGGs uppgifter. Det gäller exempelvis vägledningar och andra produkter som eSam tar fram och de expertgrupper som eSam driver.

För att frågorna ska ges så goda förutsättningar som möjligt och för att undvika dubbelarbete har eSam gjort en översyn av sin verksamhet, bland annat för att belysa vilka behov eSams medlemmar ser av fortsatt frivillig samverkan och hur verksamheten påverkas av att DIGG har etablerats. DIGG har å sin sida arbetat med att formulera sin verksamhetsplan och vilka prioriteringar man behöver göra då myndigheten är under uppbyggnad.

Detta dokument syftar till att tydliggöra ansvarsfördelningen där det går att vara tydlig men också att beskriva samarbetsformer mellan DIGG och eSam för att utifrån behov löpande kunna komma överens om ansvarsfördelning.

1.1 DIGGs uppgifter och verksamhet

DIGG:s huvudsakliga uppgifter är att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen, ansvara för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen, bistå regeringen med underlag för utvecklingen av området och följa och analysera densamma.

Visionen DIGG valt för sin verksamhet är *Ett hållbart välfärdssambälle som möter medborgarens framtida behov*. De strategiska målen för DIGG är att för offentlig förvaltning:

- öka digitaliseringstakten.
- etablera det digitala ekosystemet
- säkerställa ändamålsenlig digitalisering.

1.1.1 Prioriterat inom DIGG under uppstarten

De uppgifter som DIGG prioriterar i uppstarten är de förvaltningsgemensamma tjänsterna och lösningarna nationell e-legitimation, gränsöverskridande e-legitimation inom EU (eIDAS), e-faktura och e-beställning och uppgiften om tillgänglighet till digital offentlig service. Dessutom har DIGG prioriterat regeringsuppdragen¹ om ett säkert och effektivt informationsutbyte inom den offentliga sektorn samt säker och effektiv tillgång till grunddata. Därutöver arbetar DIGG med frågor om digital mognad, uppföljning och analys, öppen och datadriven innovation, framväxande teknologier, EU:s digitala satsningar samt med myndighetens uppbyggnad och administration.

Förutom att samverka inom sitt verksamhetsområde har DIGG den unika uppgiften att stödja samverkan inom hela den offentliga förvaltningen för att främja utveckling, såväl statliga myndigheter som kommuner och regioner. Därför har DIGG under uppstarten också arbetat för att etablera samverkan med många aktörer samt att delta i pågående samverkan.

1.2 eSams uppgifter och verksamhet

Syfte med eSam är att underlätta och påskynda medlemmarnas digitalisering genom samverkan kring digitala lösningar med fokus på privatpersoners och företags behov samt bidra till medlemmarnas digitala transformation och effektivisering.

¹ uppdraget om säkert och effektivt elektroniskt informationsutbyte inom den offentliga sektorn (Fi2018/02150/DF) enligt regeringsbeslut Fi2018/03037/DF samt uppdraget om säker och effektiv tillgång till grunddata (Fi2018/02149/DF) enligt regeringsbeslut Fi2018/03036/DF.

Övergripande uppgifter:

- Utveckla digitala lösningar kring privatpersoners och företags livshändelser/behov samt skapa och dela gemensamma lösningar som bidrar till medlemmarnas digitala transformation och effektivisering
- Samla kompetenser inom komplexa och gemensamma områden för att ta fram t.ex. vägledningar som skapar nytta för medlemmarna
- Agera pådrivande på det offentligas digitalisering genom att bl.a. göra uttalanden och uppmärksamma frågor som hindrar den digitala utvecklingen

På en övergripande nivå finns eSams styrgrupp, eSams kansli och en samordningsgrupp. eSam fångar upp behov och möjligheter till gemensamma lösningar och medlemmarna driver gemensamma utvecklingsinitiativ. Under våren kommer ett utvecklingsforum att etableras i syfte att utgöra en taktisk och operativ brygga mellan styrgruppen och de beslutade genomförandeprojekten. eSams expertgrupper analyserar och utreder frågor som behöver lösas i samverkan och tar fram vägledningar som stöd. Därutöver har eSam sakområdesgrupper inom arkitektur, juridik och säkerhet samt en kommunikationsgrupp som bemannas med en person från varje medlem.

1.2.1 Anpassning till DIGG

eSam har under hösten 2018 lagt ner sin expertgrupp för arkitekturfrågor då DIGG avser att knyta till sig experter inom arkitekturområdet kopplat till DIGGs uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen. Inledningsvis består gruppen av de personer som ingått i eSams expertgrupp. Grupperingen kommer att kompletteras med ytterligare några personer.

1.2.2 Prioriterat inom eSam under första halvåret 2019

Här beskrivs kortfattat det som är prioriterat under första halvåret 2019. I avsnitt 1.4 beskrivs de områden och frågor som har gemensamma beröringspunkter mellan DIGG och eSam.

Efter den genomlysning som skett av eSams verksamhet ska det kundnära och livshändelsedrivna arbetet fokuseras ännu mer vilket bland annat sker genom medlemmarnas arbete inom Open Sweden och Starta och driva företag

(verksamt.se). För att öka förmågan att genomföra gemensamma utvecklingsinitiativ kommer ett utvecklingsforum att inrättas under våren.

Det förutsättningsskapande arbetet som görs inom expertgrupperna ska fortsätta och fokus är aktuella och gemensamt viktiga frågor. För att medlemmarna bättre ska kunna ta tillvara de produkter (t.ex. vägledningar och uttalanden) som tas fram ska sakområdesgrupperna få ett tydligare ansvar och bättre stöd för att kunna sprida kunskap inom sina organisationer.

För närvarande pågår också införandet av Svenskt ramverk för digital samverkan där medlemmarna genomför en självskattning som kommer att utgöra underlag till kommande planering av gemensamma aktiviteter.

1.3 Former för samarbete mellan DIGG och eSam

1.3.1 DIGG erbjuder adjungerad roll i eSams forum

DIGG erbjuder att ha en representant i en adjungerad roll i eSams alla forum. Rollen som adjungerad innebär att ha möjlighet att ta del av underlag och dokumentation, att delta aktivt vid möten men inte att delta i beslut.

Utpekade frågor kan hanteras på annat vis. Det kan vara särskilda frågor där DIGG och eSam kommer överens om att DIGG ska ha en mer aktiv roll eller frågor där eSam bedömer att det inte är relevant att DIGG deltar.

1.3.2 DIGG bjuder in eSam

DIGG avser att bjuda in eSams kansli och eSams medlemmar i relevanta möten och aktiviteter som DIGG ordnar. Det är av stort värde för DIGG att få använda eSams samordningsgrupp som ingång i frågor till eSams medlemmar för att få in input i DIGGs olika uppdrag och arbeten. eSams kansli och DIGG fortsätter dialogen om formerna för detta.

1.3.3 Kontinuerliga avstämningar mellan DIGG och eSam

Strategisk nivå: En gång i halvåret träffas eSams ordförande, DIGGs generaldirektör, eSams kanslichef och DIGGs huvudkontakt för eSam för att informera varandra om den strategiska planeringen och diskutera samarbetet kring gemensamma strategiska frågor. Ytterligare personer kan bjudas in utifrån aktuella frågeställningar.

Taktisk nivå: Cirka 2 gånger per halvår träffas eSams kansli tillsammans med DIGGs huvudkontakt för eSam och relevanta personer från DIGG utifrån aktuella samverkansfrågor. Syftet är att följa upp och ev. uppdatera samverkansplanen samt diskutera hanteringen av aktuella gemensamma frågor.

Operativ nivå: DIGGs huvudkontakt gentemot eSam har vid behov avstämningar med eSams kanslichef och kommunikationsansvarig om löpande frågor.

Samarbete kring pågående arbeten: I varje pågående arbete eller utvecklingsinitiativ som eSam driver där DIGG deltar bör rollen definieras.

1.3.4 Kommunikation

DIGG och eSam håller varandra uppdaterade kring större kommunikationsfrågor och länkar till varandras webbplatser i relevanta delar. Dubbelpublicering ska undvikas.

1.4 Beskrivning av områden som har gemensamma beröringspunkter

1.4.1 Livshändelsedrivet och kundnära arbete

Efter den genomlysning som skett av eSams verksamhet ska det kundnära och livshändelsedrivna arbetet fokuseras ännu mer vilket bland annat sker genom arbetet inom Open Sweden och Starta och driva företag (verksamt.se). Inom båda initiativen har man konstaterat att behoven av gemensamma komponenter (förvaltningsgemensam infrastruktur) är likartade för att kunna utveckla digitala lösningar för företag och privatpersoner. Den förvaltningsgemensamma infrastrukturen behövs även för ett säkert och effektivt informationsutbyte inom offentlig förvaltning vilket innebär att det finns beröringspunkter även till de regeringsuppdrag (se 1.4.3) som DIGG samordnar. eSam och DIGG behöver samarbeta för att säkerställa att dessa arbeten synkar.

eSam ska etablera ett Utvecklingsforum under våren och utgångspunkten är att utgå från pågående arbete inom Verksamt och Open Sweden. Eftersom det finns kopplingar till DIGGs ansvar för den förvaltningsgemensamma infrastrukturen är det viktigt att DIGG deltar i Utvecklingsforumets fortsatta planering, etablering och arbete.

1.4.2 Svenskt ramverk för digital samverkan

eSam har i bred samverkan inom offentlig sektor tagit fram ett svenskt ramverk för digital samverkan utgående från EU:s interoperabilitetsramverk. Ambitionen är att DIGG ska ta över ansvaret för ramverkets förvaltning och vidareutveckling då ramverket ligger nära DIGGs uppgifter att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen av offentlig förvaltning samt deras arbete kring EU:s byggblock och ansvaret för den nationella digitala arkitekturen. Även det självskattningsverktyg som tagits fram som stöd till eSams medlemmar har beröring till DIGGs uppdrag inom främjande, analys och uppföljning.

Ramverket införs nu hos eSams medlemmar vilket innebär att ramverket blir en del av medlemmarnas styrnings- och ledningsprocesser för digitaliseringsarbetet. DIGG och eSam behöver mot den bakgrunden säkerställa att överlämning, förvaltning och vidareutveckling av ramverket och självskattningsverktyget sker på ett ändamålsenligt sätt.

Det är viktigt att skapa så goda förutsättningar som möjligt både för DIGG och för eSam. Syftet måste vara att undvika dubbelarbete men samtidigt kunna hålla takten uppe och inte riskera att något ramlar mellan stolarna.

För att skapa dessa goda förutsättningar behöver DIGG och eSam komma överens om en överlämningsprocess inklusive tidplan och samarbetsformer. Under en första fas ska förberedelser för överlämning göras, bland annat behöver det tydliggöras vad ansvaret innebär, förvaltnings- och vidareutvecklingsprocessen ska beskrivas samt att DIGG behöver bedöma vad som krävs för att kunna ta över ansvaret. När fas 1 är klar ska DIGG och eSam båda fatta beslut och vara överens om att starta en andra fas där överlämningen genomförs.

Parallellt med förberedelserna kommer eSam att fortsätta införandet hos medlemmarna enligt lagd planering. DIGG fortsätter sitt arbete med att ta del av ramverkets innehåll och relatera det till DIGGs olika ansvarsområden. DIGG kommer också följa det arbete som drivs bland eSams medlemmar för att införa ramverket i syfte att dra lärdomar och få insikt i användningen av till exempel självskattningsverktyget.

1.4.3 Analys och uppföljning av digitalisering för utvecklingen framåt

DIGG har till uppgift att särskilt bistå regeringen med underlag för utvecklingen av digitaliseringen av den offentliga förvaltningen. Analys och uppföljning av digitalisering är viktig för att kunna bedöma vilka insatser som behövs framåt samt vilka insatser som leder till avsedda effekter.

På kort sikt:

DIGG arbetar med en genomgång av många olika underlag och undersökningar som redan gjorts på i syfte att tillvarata det arbete som gjorts, men också för att se hur arbetet kan utvecklas. En plan för uppföljning och analys har tagits fram. DIGG har också etablerat samarbete med andra aktörer som arbetar med digital mognad, mätningar och undersökningar, bland annat i en förstudie om digitalt index med SKL, Vinnova, RISE och Digitaliseringsrådets kansli. Självskattningen framtagen för Svenskt ramverk för digital samverkan har också studerats.

På längre sikt:

I DIGGs arbete med att skapa underlag för utvecklingen av digitaliseringen syftar till att stödja regeringen i vilka insatser som behövs för offentlig förvaltnings digitalisering. DIGG ser det också som ändamålsenligt att uppföljningen ska kunna bidra till att den enskilda organisationen kan få reda på vilka områden den behöver stärka men även vad som behöver göras ur ett medborgarperspektiv.

eSams medlemmar är viktiga för att bidra till dessa underlag. Exempelvis med inspel på vilka områden som behöver analyseras och utvecklas för öka digitaliseringstakten i offentlig förvaltning samt bidra som referenser för att diskutera framtagna indikatorer och mätetal.

Inom analys och uppföljning ser vi flera glapp som behöver fyllas. DIGG avser vidareutveckla arbetet med underlag, analys och uppföljning. Tidigare uppföljning har haft ett fokus på intern effektivitet, men för att få till förvaltningsgemensam utveckling behöver fokus vara på användarna. Uppföljningen har dessutom fokuserat på it-kostnader, men ska man följa digitalisering behöver scopet vara större än it-kostnader. I detta arbete kan erfarenheter från eSams införande av Svenskt ramverk för digital samverkan användas.

1.4.4 Förvaltningsgemensam infrastruktur

DIGG ansvarar för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen för elektronisk identifiering och underskrift, eIDAS, säkra elektroniska försändelser (Mina meddelanden), e-faktura samt tillgänglighet till digital offentlig service. För att den förvaltningsgemensamma infrastrukturen ska fungera krävs ett samspel mellan aktörer, ett fungerande ekosystem. Det är viktigt att myndigheter, kommuner och landsting ansluter sig samt att medborgare och företag använder tjänster. Här är eSams medlemmar viktiga föregångare i utveckling av och anslutning till förvaltningsgemensamma digitala tjänster.

På längre sikt:

DIGGs uppdrag är att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen i syfte att göra den mer ändamålsenlig och effektiv. Både eSam, DIGG och andra aktörer ser att fler förvaltningsgemensamma tjänster behövs. Det vill säga tjänster som är grundläggande förutsättningar för en samordnad, ändamålsenlig och effektiv digitalisering. DIGG ser det som sin roll att kunna ansvara för nya tjänster som är förvaltningsgemensamma. eSams medlemmar är viktiga både i utveckling av och anslutning till förvaltningsgemensamma digitala tjänster.

1.4.5 Informationsförsörjning, grunddata, informationsutbyte och öppna data

En effektiv informationsförsörjning är en grundförutsättning för en framgångsrik digitalisering. Möjligheten att tillgodose behoven av information och data är en viktig nyckel för att komma vidare i andra digitaliseringsfrågor. Därför har det varit ett prioriterat område för eSam.

DIGG har ansvar för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen, arkitektur, standarder, format och vissa tjänster. Dessutom har DIGG en generell uppgift att stödja och samordna förvaltningsgemensam digitalisering inom hela den offentliga förvaltningen. DIGG ser det som sin uppgift att fortsätta driva på för framgångsrik försörjning av information och data.

På kort sikt:

DIGG har fått i uppdrag att samordna två regeringsuppdrag som är relaterade till varandra där flera eSam-myndigheter ingår:

Uppdrag om säker och effektiv tillgång till grunddata, syftet med uppdraget är att ta fram förslag till vad som behövs för att skapa en mer säker och effektiv tillgång till grunddata. Uppdraget ska bl.a. tydliggöra ansvaret för och öka standardiseringen av grunddata. Uppdraget genomförs tillsammans med Bolagsverket, Lantmäteriet och Skatteverket genom ett gemensamt projekt.

Uppdrag om ett säkert och effektivt elektroniskt informationsutbyte ska ta fram förslag som ska bidra till att skapa säkrare och mer effektiva elektroniska informationsutbyten inom och med den offentliga sektorn. Uppdraget ska bl.a. undersöka en ökad form av standardisering. Uppdraget genomförs tillsammans med Bolagsverket, Domstolsverket, eHälsomyndigheten, Försäkringskassan, Lantmäteriet, och Skatteverket genom ett gemensamt projekt.

Därför driver eSam under innevarande verksamhetsår inte några ytterligare aktiviteter på området. eSam är utpekat samverkansaktör inom de två regeringsuppdragen och kommer därför vara informerade och kunna komma med synpunkter kring uppdragen.

På längre sikt:

Efter regeringsuppdragen är rapporterade behöver arbetet gå vidare inom grunddata och informationsutbytesområdet. Exakt hur det kommer se ut vet vi inte i dagsläget. Det kan bli aktuellt med ytterligare regeringsuppdrag, det kan inte heller uteslutas att kompletterande arbeten görs inom eSam framöver om medlemmarna ser behov av det. Inriktningen är dock att DIGG har det övergripande ansvaret för frågor om effektiv informationsförsörjning och grunddata.

1.4.6 Juridisk vägledning för införande av e-legitimering och e-underskrifter

Juridisk vägledning för införande av e-legitimering och e-underskrifter har tagits fram i samverkan mellan eSam och bland annat E-legitimationsnämnden. Den uppdaterades under våren 2018 med anledning av främst att nya valfrihetssystem har införts, anpassade till utvecklingen inom området.

På kort sikt:

Vägledningen kommer tills vidare att vara tillgänglig på eSams webbplats esamverka.se och DIGG länkar till den från sin webb. Vägledningen kommer

dock inte att vidareutvecklas av eSam då e-legitimering och e-underskrift är en fråga som DIGG ansvarar för. När innehållet i den nuvarande vägledningen är inaktuellt kommer den att arkiveras.

På längre sikt:

DIGG kommer fortsättningsvis ansvara för att ge stöd och information kopplat till användning av e-legitimation på lämpligt sätt.

1.4.7 Övriga juridiska vägledningar

Övriga juridiska vägledningar som E-delegationen och eSam tagit fram är eSams fortsatta ansvar.

1.4.8 EU

eSam har i en rapport som redogjort för aktuella mål, inriktningar och aktiviteter från EU efterlyst en mer proaktiv svensk hantering av EU-frågor som är av intresse för det gemensamma digitaliseringsarbetet. Rapporten har överlämnats till DIGG.

DIGG ska, enligt sin instruktion, delta i och främja internationellt standardiseringsarbete inom sitt verksamhetsområde samt företräda Sverige i fråga om e-legitimationsfrågor. Myndigheten ska därutöver ge regeringen stöd i EU-arbetet och ställa den personal till förfogande som regeringen begär.

På kort sikt:

DIGG kommer under 2019 fokusera på frågor som rör områdena e-faktura och e-beställningar, e-legitimation och e-underskrift, tillgänglighet till digital offentlig service och digital post samt regeringsuppdrag kring grunddata och informationsutbyte samt PSI-frågor. Det innebär att DIGG följer EUs arbete inom dessa områden. Dessutom följer DIGG arbetet kring European Interoperability Reference Architecture, European Interoperability Framework och Single Digital gateway.

På längre sikt:

DIGG ser precis som eSam att en mer proaktiv hållning i EU-frågor är till nytta för digitaliseringen av offentlig förvaltning. I arbetet med DIGGs

övergripande uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen har EU-perspektivet en viktig roll. DIGG kommer söka utveckla former för samverkan i syfte att bättre dra nytta av de EU-initiativ som utvecklas men också för att söka påverka utvecklingen så att de initiativ som utvecklas beaktar svenska förutsättningar.

